

KESKITYT PERUS- TEHTÄVÄÄN

Vakavannaurettava tarina
muutosohjelmista, uudistusten
luotsaamisesta arkeen ja humpuukista,
jota nimitetään innovaatiostrategiaksi

K A R I P Ä Ä S K Y N E N

2010

SISÄLLYSLUETTELO

Ensimmäinen timantti	4
--------------------------------	---

Dosentti *Ritakisa*:
Lopetetaan hössöttäminen
jatkuvasta muutoksesta!

Ensimmäinen timantti

Soisalon mäkisiä teitä mutkailen dosentti Ritakisan kotikonnuille, entisestä kansakoulusta laitetulle työ- ja kotipaikalle. Olemme sopineet tapaamisen ja tiedän, että edessäni on vaikeimpia toimittajaurani haasteita.

Miten säilyä vakavana ja ymmärtää karnevalismi, jota dosentti Ritakisa vyöryttää syöverinaturalismiaan myöten. Muistan vieläkin haastattelun, jonka tein joskus vuonna 2000 laatujärjestelmistä. Silloinkin dosentti Ritakisa oli iskussa.

Navigaattori auttaa, löydän hyvin sivutien, jota pääsen perille. Tie kohoaa ensin mäelle ja laskeutuu sitten kohti edessä väikyvän järven rantaa. Oikealla puolella näkyy vanha kansakoulu.

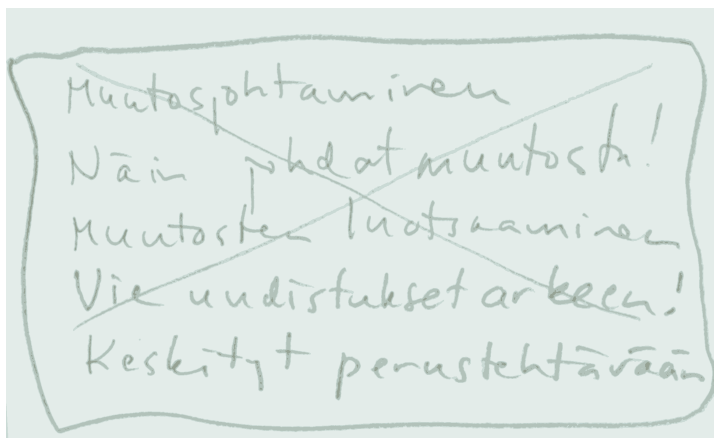
Siinä asuu maan tunnetuin ja kansainvälisesti kenties arvostetuin vastavoiman teorian kehittäjä ja varhaiskeskiajan karnevalismin tutkija, dosentti Ritakisa perheineen.

Dosentti Ritakisa pitää entisessä juhlasalissa seminaareja, muut luokkatilat on muutettu asunnoksi. Isäntäväki tervehtii iloisesti pihamalla. Olo tuntuu heti kotoiselta. Siirrymme porstuan kautta avaraan, viihtyisään saliin. Vajoan pehmeään nojatuoliin, dosentti Ritakisa istuu vastapäiseen tuoliin, laittaa näkyviin kuvan.

- Tässä näet, miten viimeisimmän artikkelini otsikot muuttuivat ajatusmatkalla, hän sanoo.

- Tarkoitatko paljon keskustelua herättänyttä Keskityt perustehtävään artikkeliasi, sitä joka julkaistiin myös arvovaltaisessa Messages from Vanity julkaisussa?

- Sitäpä sitä.
- Kerrot varmaankin, mistä on kyse?
- Kerron.

- Olet näköjään luopunut käsitteistä muutosjohtaminen, luotsaaminen, uudistus ja jopa arki!

- Olen löytänyt salaisuuden. Sitä ovat pyydystäneet myös kaiken maailman konsultit, jotka keksivät ruveta keksimään erilaisia joh-

tamisoppeja rikastuakseen laiskojen, ajattelunsa ulkoistavien johtajien avulla. Tai kenties kysymys on pelkureista, en ole varma.

- Salaisuuden?

- Salaisuuden. Ei ole olemassa "jatkuvaa muutosta" eikä tietenkään vaatimusta, että "aina tulisi olla valmis muutokseen". On vain tämä käsillä oleva tilanne ja hetki. Eikä sitäkään enää.

- Joten?

- Keskityt siihen mitä parhaillaan teet. Perustehtäväsi. Muuta ei ole. Hetkinen, nyt kannattaa olla tarkkana. En tarkoita opportunistia, yritystä hyötyä tarjoutuvista tilanteista. Enkä lepsua "elä tässä hetkessä" filosofiaa. Tarkoin sitä, että juuri nyt et voi tehdä kuin yhtä asiaa. Keskityä siihen. Antautua sen tekemiseen.

- En taida ymmärtää. Minä esimerkiksi olen toimittaja, teen juttuja. Siitä saan palkan. Minulla on oltava monta juttua suunnitelmassa ja rinnakkainkin kaiken aikaa. Lisäksi toimituksen esimies ja lehtitalon johto luotsaa meitä parhaillaan isoon laadunvalvonnan uudistukseen. En meinaa ehtiä keskittyä perustehtävääni, kun pitää kouluttautua

muutokseen. Eikä väliin voi jättää, kun pursuavat sitä muutosta kaikista raoista.

- Tarvitset rakotulkkia. Voin lainata. Mikä on perustehtäväsi, juttujenko teko?

- Niin.

- En usko. Mitä lukijat hyötyvät, kun lukevat juttujasi?

- No, saavat tietoa, hm....ehkä oppivat jotakin, en oikein osaa sanoa, en ole ajatellut asiaa tuolta kannalta.

- Mitä sisäiset asiakkaasi, esimiehesi, työtoverisi, firman johto hyötyy siitä, että osaat soveltaa laadunvalvontaa omaan työhösi?

- En ole yhtään ajatellut koko asiaa.

- Mihin keskityt, kun toimittajan työssä ja palkalla perustehtävään keskityt?

- Johdatteletko minua johonkin hyötyajatteluun, että hommista pitäisi joidenkin hyötyä?

- Sitäkin, mutta työsi salaisuus ei piile siinä.

- Nyt putosin kokonaan kärryiltä!

- Miten kuvittelet pääseväsi takaisin rattaille?

- Sinä voisit jelpata?

- Näin se ei tapahdu. Ainoa joka voi auttaa, olet sinä itse. Kun löydät salaisuutesi, olet löytänyt ensimmäisen kahdestatoista timantista.

- Mitä ihmeen timantteja?

- Oivalluksia, jotka riittävät, kun luot huomista keskittymällä perustehtäväsi.

- Jotain huuhaata?

- Ei lainkaan.

- No ei kai minun toimittajatyöni sen kummempaa ole kuin yleisön palvelemista, sitähän se juttujen tekeminen ja vieläpä luotettavasti ja laadukkaasti oikeastaan on.

- Onnittelen, ensimmäinen timanttisi on löytynyt!

- Höh!

- Tajusit perustehtäväsi johtoajatuksen.

- Mutta eikös se ole itsestään selvä asia, siis yleisön palveleminen?

- On, sen jälkeen kun olet päässyt irti kyynistyneestä, veltostuneesta, turhautuneesta tai voipuneesta suhteesta työhösi. Irti pääsy on vapautumisen ensimmäinen ehto¹.

- Kuulostat totiselta ja kaikentietävältä paasaajalta. Missä on se dosentti Ritakisa, jonka kielelliset ilotulitukset valaisivat pirtin jos toisenkin entisinä aikoina?

- Myönnän, miksen myöntäisi. Minulla on kakkahätä ja haluan saada tämän session nopeasti päätökseen.

- On siis muitakin kiireisiä kuin muutosjohtajat ja muutoksia luotsaavat konsultit!

- Kyllä, vaikka olen hitaan ajattelun asiantuntija, tuoreella karjalan kauraleivälläkin on sana sanottavana...

1 Bateson Gregory. 2000. Steps to an Ecology of Mind. The University of Chicago Press, Chicago. Bateson keksi 0-, 1- ja 2-tason oppimisen idean. Nyt keskustellaan 2-tasolla perustehtävästä.